

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

З МАТЕРІАЛАМИ ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

21 БЕРЕЗНЯ 2025 РІК

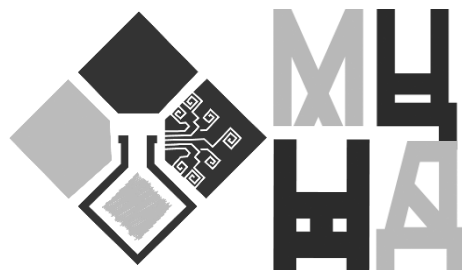
М. ТЕРНОПІЛЬ, УКРАЇНА

«НАУКОВІ ТРЕНДИ

ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ
ПРАЦЬ З МАТЕРІАЛАМИ
ІХ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

НАУКОВІ ТРЕНДИ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА

| 21 березня 2025 рік
м. Тернопіль, Україна

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2025

Організація, від імені якої випущено видання:

ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Номер запису організації в Єдиному реєстрі громадських об'єднань: 1499141.

Голова оргкомітету: Сотник С.Г.

Верстка: Бабиш Ю.В.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 11 від 20.03.2025 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою у сфері управління Міністерства освіти і науки «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» в базі даних науково-технічних заходів України на поточний рік та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (**Посвідчення № 92 від 06.01.2025**).

Збірник наукових праць з матеріалами конференції видано офіційно суб'єктом видавничої справи зі **Свідцтвом ДК № 7860 від 22.06.2023**.

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

Т 38 **Наукові тренди постіндустріального суспільства:** збірник наукових праць з матеріалами IX Міжнародної наукової конференції, м. Тернопіль, 21 березня, 2025 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2025. — 330 с.

ISBN 978-617-8440-60-2

DOI 10.62731/mcnd-21.03.2025

Викладено матеріали учасників IX Міжнародної наукової конференції «Наукові тренди постіндустріального суспільства», яка відбулася 21 березня 2025 року у місті Тернопіль.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2025

© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2025

ISBN 978-617-8440-60-2

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025

ГОЛОС, МОВА ТА МУЗИКА ЯК ВАЖЛИВІ КОМПОНЕНТИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ВІДЧУТТЯ
РИТМУ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ

Соломнікова К......280

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Химич М. А.284

ЛОГОПЕДИЧНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ ЗВУКОВИМОВИ В ДІТЕЙ ІЗ ДИСЛАЛІЄЮ

Шостак О. О., Мориконь А. М......287

СЕКЦІЯ XVI. ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ

СОЦІАЛЬНА СТИГМАТИЗАЦІЯ ЛГБТ-ЛЮДЕЙ У ЄВРОПІ ТА ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ:
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ І ПСИХОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ

Вергун П. Д......290

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО СТРЕСУ

Мащенко Н. А......295

ЧИННИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ УСПІШНОСТІ ЖІНОК В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Пучина О. В., Чередніченко С. Г......298

СЕКЦІЯ XVII. МЕДИЧНІ НАУКИ ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

ГНІЙНО-СЕПТИЧНІ УСКЛАДНЕННЯ ВОГНЕПАЛЬНИХ ПОРАНЕНЬ: СУЧАСНІ
ПІДХОДИ ДО ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ

Абдуллаєва А. С., Писаренко К. С., Кучеренко Б. Ю., Власенко В. Г......301

ВІДСОТОК ВИЯВЛЕННЯ АКТИВНИХ ФОРМ ГЕЛІКОБАКТЕРНОЇ ІНФЕКЦІЇ У
ПАЦІЄНТІВ З ХРОНІЧНИМ ГЕЛІКОБАКТЕРІОЗОМ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ

**Авраменко А. О., Смоляков С. М., Дерменжі О. В., Короленко Р. М.,
Макарова Г. В.**.....305

НОВІТНІ МЕТОДИ РЕГЕНЕРАЦІЇ МЕЛАНОЦИТІВ У ТЕРАПІЇ ВІТИЛІГО

Гордієнко В. В., Свирид А. С......308

СЕКЦІЯ XVIII. ФАРМАЦІЯ ТА ФАРМАКОТЕРАПІЯ

QSPR ПРОГНОЗУВАННЯ ВОДНОЇ РОЗЧИННОСТІ ЛІКОПОДІБНИХ ОРГАНІЧНИХ
СПЛУК

Ізмаїлов Р. М......313

СЕКЦІЯ XVI. ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ

СОЦІАЛЬНА СТИГМАТИЗАЦІЯ ЛГБТ-ЛЮДЕЙ У ЄВРОПІ ТА ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ І ПСИХОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ

Вергун Поліна Дмитрівна

здобувач вищої освіти 2 рівня Соціально-гуманітарного факультету
*Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, Україна*

Науковий керівник: Венгер Ганна Сергіївна

ORCID ID: 0000-0003-3485-594X

канд. психол. наук, ст. викладач кафедри
клінічної психології та психічного здоров'я
*Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, Україна*

Вступ

У сучасному суспільстві питання сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності залишаються одним з найбільш дискусійних і соціально значущих. Незважаючи на глобальний прогрес у сфері прав людини, ЛГБТ-люди продовжують стикатися з соціальною стигматизацією, дискримінацією та психологічними наслідками цих явищ.

Рівень прийняття ЛГБТ-спільноти суттєво відрізняється залежно від регіону: у деяких країнах Європи та Північної Америки права ЛГБТ-людей захищені на законодавчому рівні й підтримуються суспільством, тоді як в інших дискримінація залишається поширеним явищем [1].

Об'єкт дослідження - соціальна стигматизація ЛГБТ-людей і їх психологічні наслідки в Європі та Північній Америці.

Предмет дослідження - процес соціальної стигматизації ЛГБТ-людей, її вплив на психічне здоров'я, а також роль законодавчих і суспільних чинників у подоланні дискримінації.

Мета дослідження - провести порівняльний аналіз соціальної стигматизації ЛГБТ-людей у країнах Європи та Північної Америки й

розглянути психологічні наслідки цієї стигматизації, акцентуючи увагу на впливі соціального контексту та законодавства на психічне здоров'я.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати рівень соціальної стигматизації ЛГБТ-людей у країнах Європи та Північної Америки, виявивши основні відмінності та подібності.

2. Оцінити психологічні наслідки стигматизації, зокрема депресію, тривожні розлади, низьку самооцінку та ризик розвитку ПТСР.

3. Розглянути вплив державної політики та суспільних настроїв на рівень дискримінації та психічне здоров'я ЛГБТ-людей у кожній країні.

4. Запропонувати рекомендації щодо покращення соціальної підтримки та психотерапевтичної допомоги ЛГБТ-людям, які зіткнулися з дискримінацією.

Соціальна стигматизація ЛГБТ-людей у країнах Європи та Північної Америки

2.1. Україна

Україна робить кроки у напрямку захисту прав ЛГБТ, проте рівень соціальної стигматизації залишається високим. Незважаючи на заборону дискримінації на робочому місці, відсутня легалізація одностатевих шлюбів і закон про кримінальну відповідальність за злочини на ґрунті ненависті до ЛГБТ. Суспільство в цілому зберігає консервативні погляди, а публічні заходи ЛГБТ-спільноти часто піддаються нападкам [2].

Психологічні наслідки:

- Високий рівень тривоги та депресії через страх осуду та насильства.

- Низька самооцінка та внутрішній конфлікт через тиск суспільства.

- Підвищений ризик посттравматичного стресового розладу (ПТСР).

2.2. Литва

У Литві правова ситуація схожа з Україною: дискримінація заборонена, але одностатеві шлюби не узаконені. У 2021 році Конституційний суд Литви визнав заборону на «пропаганду ЛГБТ» неконституційною, що стало важливим кроком у боротьбі за права ЛГБТ. Однак консервативні погляди в суспільстві продовжують чинити тиск на представників спільноти [3].

Психологічні наслідки:

- Чуття соціальної ізоляції та неможливість відкрито говорити про свою ідентичність.

- Високий рівень тривоги, пов'язаний з суспільним осудом.
- Страх дискримінації при працевлаштуванні та в сімейному колі.

2.3. Польща

Польща відома своєю жорсткою політикою щодо ЛГБТ-спільноти. У ряді регіонів діяли так звані «зони, вільні від ЛГБТ», а уряд неодноразово висловлювався проти рівних прав для ЛГБТ-людей. Незважаючи на підтримку ЛГБТ-активістів з боку ЄС, суспільне сприйняття залишається переважно негативним [2].

Психологічні наслідки:

- Розвиток депресії та тривожних розладів через високий рівень соціальної стигматизації.
- Значний стрес, пов'язаний з правовою невизначеністю та ворожістю суспільства.
- Високий рівень самоцензури та страху відкрито заявляти про свою орієнтацію.

2.4. Німеччина

Німеччина вважається однією з найбільш толерантних країн щодо ЛГБТ. Одностатеві шлюби легалізовані, дискримінація заборонена законом, а гомофобні злочини караються суворо. Однак у східних регіонах країни (колишня НДР) рівень дискримінації вищий, ніж у західній частині [4].

Психологічні наслідки:

- У цілому низький рівень тривожних розладів серед ЛГБТ-людей.
- Почуття підтримки з боку держави та суспільства сприяє кращому психічному здоров'ю.
- Можливість відкрито говорити про свою ідентичність знижує рівень внутрішнього конфлікту.

2.5. Канада

Канада – одна з найбільш прогресивних країн щодо прав ЛГБТ. Законодавство повністю захищає ЛГБТ-людей від дискримінації, а рівень соціальної підтримки висок. У Канаді також активно розвиваються програми підтримки психічного здоров'я ЛГБТ [5].

Психологічні наслідки:

- Високий рівень самооцінки та самоприйняття серед ЛГБТ-людей.
- Значно знижений рівень депресії та тривожних розладів.
- Чуття безпеки в суспільстві, що сприяє кращій соціальній адаптації.

2.6. Норвегія

Норвегія займає лідируючі позиції у захисті прав ЛГБТ. Тут дозволені одностатеві шлюби, усиновлення дітей та існує багато програм для підтримки психічного здоров'я ЛГБТ-людей. Однак випадки дискримінації все ще фіксуються, особливо серед іммігрантів [6].

Психологічні наслідки:

- У цілому низький рівень тривожності та депресії серед ЛГБТ.
- Іммігранти-ЛГБТ можуть зіштовхуватися з дискримінацією всередині своїх етнічних спільнот.
- Високий рівень соціальної підтримки сприяє психічному благополуччю.

Психотерапевтичні підходи до роботи з ЛГБТ-клієнтами

- Когнітивно-поведінкова терапія (КПТ) – допомагає коригувати негативні установки, пов'язані з соціальною стигматизацією.
- Психоаналіз – сприяє проробці внутрішнього конфлікту та прийняттю своєї ідентичності.
- Телесно-орієнтована терапія – допомагає справлятися з психосоматичними наслідками стресу.
- Групова терапія – створює простір для безпечного спілкування та підтримки.

Заключення

Ступінь соціальної стигматизації ЛГБТ-людей різниться залежно від країни: у Канаді та Норвегії рівень підтримки висок, тоді як у Польщі та Україні зберігаються значні бар'єри.

Психологічні наслідки стигматизації включають тривожні розлади, депресію, низьку самооцінку та ризик розвитку ПТСР.

Комплексний психотерапевтичний підхід є ключовим елементом реабілітації ЛГБТ-людей, які зазнали дискримінації.

Для поліпшення психічного здоров'я ЛГБТ-людей необхідно продовжувати реформи законодавства та змінювати суспільні установки через освітні та соціальні ініціативи.

Список використаних джерел:

1. National Institutes of Health. Social Stigma and Mental Health in LGBT Individuals. 2016.
2. Galič S. I. Nationalism and Europeanization in LGBT Rights and Politics: A Comparative Study of Croatia and Serbia. ResearchGate, 2017.
3. Integration Practices. Review Report on the Integration of LGBT Rights in Europe. 2022.

4. European Parliament. Social and Political Challenges for LGBT Rights in Europe. 2021.
5. Givan S. A. R. Queer InHuman Rights: The Reproduction of Queer Subjectivity in International Human Rights Discourse. ResearchGate, 2023.
6. Bensley C. G. Lesbian, Gay, Bisexual, Trans, Intersex, and Queer Psychology. Cambridge University Press, 2021.